

Chambre des Représentants

SESSION 1968-1969

12 MAI 1969

PROJET DE LOI

portant approbation de la Convention sur la responsabilité des hôteliers quant aux objets apportés par les voyageurs et de l'Annexe, faites à Paris, le 17 décembre 1962.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi que nous avons l'honneur de soumettre à vos délibérations porte approbation de la Convention sur la responsabilité des hôteliers quant aux objets apportés par les voyageurs, faite à Paris, le 17 décembre 1962.

Jusqu'à ce jour, cette Convention a été signée par la République Fédérale d'Allemagne, l'Autriche, la Belgique, la France, la Grèce, l'Irlande, l'Italie, le Luxembourg, Malte, les Pays-Bas, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, et la Turquie.

Ratifiée par la République Fédérale d'Allemagne, le Royaume-Uni et l'Irlande, elle est entrée en vigueur le 15 février 1967.

Un projet de loi distinct destiné, pour assumer la mise en œuvre de cette Convention, à remplacer les articles 1952, 1953 et 1954 du Code civil, est également soumis à votre approbation.

I. — Remarques d'ordre général.

Le code civil s'inspirant à cet égard du droit romain, a conçu et construit d'une manière très lourde la responsabilité des hôteliers. Dans l'antiquité, les auberges étaient rares et ceux qui les tenaient avaient mauvaise réputation (Lauréat T. XXVII n° 138).

Dès le 19e siècle déjà, une évolution favorable aux hôteliers s'est dessinée et s'est traduite dans plusieurs législations. Par exemple, la loi belge du 22 juillet 1897, sans modifier le principe de la responsabilité l'a limitée quant à ses montants en ce qui concerne certains objets apportés par le voyageur.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1968-1969

12 MEI 1969

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de Overeenkomst nopens de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten en van de Bijlage, opgemaakt te Parijs op 17 december 1962.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het wetsontwerp dat wij de eer hebben aan uwe beraadslaging te onderwerpen, strekt tot goedkeuring van de Overeenkomst nopens de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten, opgemaakt te Parijs op 17 december 1962.

Tot nog toe werd deze Overeenkomst ondertekend door België, de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Turkije en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland.

Daar zij bekrachtigd werd door de Bondsrepubliek Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Ierland, is zij op 15 februari 1967 in werking getreden.

Met het oog op de uitvoering van deze Overeenkomst werd eveneens een afzonderlijk wetsontwerp waarbij de artikelen 1952, 1953 en 1954 van het Burgerlijk Wetboek worden vervangen, aan uw goedkeuring onderworpen.

I. — Algemene opmerkingen.

Het Burgerlijk Wetboek heeft, naar het voorbeeld van het Romeins recht, de aansprakelijkheid van de hotelhouders zwaar uitgebouwd. In de oudheid waren de logementhouders schaars en zij hadden daarbij slechte faam (Lauréat DI. XXVII n° 138).

Sedert de 19de eeuw voltrok zich een kentering ten voordele van de hotelhouders, wat in verscheidene wetgevingen tot uiting is gekomen. Aldus werd in de Belgische wet van 22 juli 1897 het beginsel van de aansprakelijkheid niet gewijzigd, maar werd deze laatste voor bepaalde door de reiziger meegebrachte zaken, in omvang beperkt.

En 1935, à la demande de l'Association internationale de l'Hôtellerie, l'Institut international pour l'unification du droit privé (Unidroit) a élaboré un projet de loi uniforme en la matière. Une loi britannique, s'inspirant de ce projet est entrée en vigueur le 1er janvier 1957.

Enfin, en 1956, l'Assemblée Consultative du Conseil de l'Europe a recommandé au Comité des Ministres l'élaboration d'une Convention européenne portant loi uniforme en la matière qui tiendrait compte et du projet d'Unidroit et de la loi britannique.

La Convention qui est soumise à votre approbation est l'œuvre d'un Comité d'experts qui, en exécution de la recommandation de l'Assemblée, s'est réuni à Strasbourg sous les auspices du Conseil de l'Europe.

Ce Comité a déposé le projet de Convention le 5 novembre 1959.

Depuis la signature de cet instrument international, des pourparlers ont été menés avec nos partenaires du Benelux en vue d'aboutir dans les trois pays à une mise en œuvre commune de la Convention; ils n'ont malheureusement pu aboutir, le Luxembourg préférant s'en tenir à sa législation actuelle.

II. — La Convention et son Annexe.

A. — La Convention.

La Convention se compose de deux parties : la Convention proprement dite et les règles contenues dans l'Annexe.

En son article 1er, la Convention comporte l'engagement des Parties Contractantes de conformer leur droit interne aux règles de l'Annexe.

Il résulte de la terminologie utilisée que ces dispositions ne constituent pas une loi uniforme; sur ce point le système adopté par le Comité d'experts se différencie de celui qui avait été proposé par Unidroit. Non seulement les dispositions contenues dans l'annexe peuvent être modifiées quant à la forme et à la présentation mais, en outre, elles ne traduisent que les règles minima qui fixent les grands principes de la responsabilité des hôteliers à raison des objets apportés par les voyageurs. Seuls ces principes doivent se retrouver dans les législations nationales. Toutefois, en vertu de l'article 1, paragraphe 2, de la Convention, les Etats peuvent prendre des dispositions augmentant la responsabilité des hôteliers et, en vertu de l'article 2, ils ont la faculté de déroger à certaines dispositions de l'annexe. Afin de protéger le plus efficacement possible les intérêts du voyageur, le Gouvernement n'envisage pas de faire usage des facultés prévues aux lettres b), c) et d) de cet article 2.

Les articles suivants de la Convention correspondent aux clauses finales généralement utilisées dans les Conventions européennes et ne nécessitent aucun commentaire particulier.

B. — L'Annexe.

Les règles contenues dans l'annexe tendent à concilier non seulement les intérêts de l'hôtelier avec ceux du voyageur, mais aussi ceux de l'hôtelier propriétaire d'un hôtel luxueux avec ceux d'un hôtelier propriétaire d'un hôtel moyen ou d'un petit hôtel.

Avant de procéder à l'analyse des articles de l'annexe, il nous paraît utile de rappeler les principes qui, en Belgique,

En 1935 heeft het Internationaal Instituut voor de Eenmaking van het privaatrecht (Unidroit) op verzoek van de Internationale vereniging van het hotelbedrijf, een ontwerp van eenvormige wet op dat gebied uitgewerkt. Een Britse wet op het patroon van dat ontwerp is op 1 januari 1957 van kracht geworden.

Ten slotte werd in 1956 door de Adviserende Vergadering van de Raad van Europa aan de Raad van Ministers aanbevolen, een Europese Overeenkomst houdende een eenvormige wet in deze materie uit te werken, waarbij rekening zou worden gehouden met het ontwerp van Unidroit en met de Britse wet.

De Overeenkomst die aan uw goedkeuring wordt onderworpen is het werk van een comité van deskundigen, dat ter uitvoering van de aanbeveling van de Vergadering van Straatsburg is bijeen gekomen, onder de bescherming van de Raad van Europa.

Het Comité heeft het ontwerp van Overeenkomst ingediend op 5 november 1959.

Sedert de ondertekening van deze internationale akte werd met onze Benelux-partners overleg gepleegd met het oog op een eenvormige toepassing van de Overeenkomst; dit opzet werd jammer genoeg niet bereikt aangezien Luxemburg er de voorkeur aan gaf zich aan zijn huidige wetgeving te houden.

II. — De Overeenkomst en haar Bijlage.

A. — De Overeenkomst.

De Overeenkomst bestaat uit twee delen : de eigenlijke Overeenkomst en de regelen die in de Bijlage zijn neergelegd.

In artikel 1 van de Overeenkomst verbinden de Overeenkomstsluitende Partijen zich ertoe hun nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met de voorschriften in de Bijlage.

Uit de gebruikte bewoordingen blijkt dat die bepalingen niet als een eenvormige wet zijn bedoeld; op dit punt verschildt het door het Comité van deskundigen aangenomen stelsel van dat voorgesteld door Unidroit. Niet alleen kunnen de bepalingen van de bijlage worden gewijzigd naar vorm en inkleding, maar zij stellen slechts de minimale regels die de grondbeginselen van de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten vastleggen. Alleen die beginselen moeten in de nationale wetgevingen worden teruggevonden. Op grond van artikel 1, tweede paragraaf, van de Overeenkomst, kunnen de Staten echter voorzieningen treffen die de aansprakelijkheid van hotelhouders verruimen en, op grond van artikel 2, hebben zij de vrijheid van bepaalde voorschriften van de bijlage af te wijken. Ten einde de belangen van de reiziger in de hoogste mate te beschermen, overweegt de Regering niet van de haar onder de letters b), c) en d), van dat artikel gelaten vrijheid gebruik te maken.

De verdere artikelen van de Overeenkomst komen overeen met de gewone slotbepalingen in de Europese Overeenkomsten en vergen geen bijzondere commentaar.

B. — Bijlage.

De voorschriften van de bijlage strekken ertoe niet alleen de belangen van de hotelhouder en van de gast in overeenstemming te brengen, maar ook die van de hotelhouder die eigenaar is van een luxueus hotel en van de hotelhouder die eigenaar is van een middelgroot of van een klein hotel.

Alvorens de artikelen van de bijlage nader onder ogen te nemen, lijkt het ons gewenst de beginselen in herinnering

gouvernement le dépôt d'hôtellerie. Celui-ci a fait l'objet des articles 1348, al. 2, 1952, 1953 et 1954 du Code civil.

En droit belge, le dépôt d'hôtellerie est assimilé au dépôt nécessaire (v. articles 1348 et 1952) qui a pour effet d'autoriser la preuve testimoniale au-dessus de 3.000 frs. Encore convient-il d'observer qu'en raison des abus auxquels peut prêter ce régime libéral de preuve contre le dépositaire, l'article 1348 tempère la solution admise en prévoyant que le juge pourra tenir compte, dans l'appréciation des éléments acquis sous le bénéfice de la preuve testimoniale, de la qualité des personnes et des circonstances de fait.

En second lieu, la loi fait découler le dépôt d'hôtellerie du seul apport des effets du voyageur dans l'hôtel où il loge encore qu'il n'y ait pas eu remise effective. Par le seul fait de l'entrée des effets dans l'hôtellerie, l'hôtelier est responsable « comme dépositaire » (art. 1952).

La troisième particularité du dépôt d'hôtellerie, consiste en la responsabilité aggravée de l'hôtelier par rapport à celle du dépositaire ordinaire ou nécessaire.

La responsabilité de l'hôtelier dépositaire est réellement aggravée, par rapport au droit commun, même au dépôt salarié, en ce sens qu'en vertu de l'article 1953, l'hôtelier est tenu de ce qui pourrait être considéré, en droit commun, comme un cas fortuit : le fait des étrangers allant et venant dans l'hôtel. Toutefois, l'hôtelier n'est pas tenu indistinctement de tous les cas fortuits ou de force majeure : l'article 1954 l'exonère à raison « des vols faits avec force armée ou autre force majeure ».

La responsabilité de l'hôtelier, dans notre droit, peut donc être considérée comme objective, puisque le cas fortuit qui, en droit commun, exonère le débiteur, est retenu contre l'hôtelier, mais pas objective d'une manière radicale puisque certaines causes d'exonération peuvent être invoquées.

Enfin, cette responsabilité est, sous réserve des dispositions de la loi du 22 juillet 1897, illimitée. Cette loi, limite en effet, la responsabilité de l'hôtelier à mille francs pour les espèces monnayées, les titres et valeurs de toute nature, et les objets précieux qui ne servent pas à l'usage personnel et habituel du voyageur lorsque celui-ci ne les a pas réellement déposés entre les mains de l'hôtelier.

La responsabilité de l'hôtelier demeure donc illimitée pour tous les autres objets et redevient illimitée, même en ce qui concerne les objets mentionnés à la loi de 1897, lorsqu'il y a eu dépôt réel.

Le règlement de l'annexe à la Convention se bornent à déterminer la responsabilité de l'hôtelier quant aux objets apportés par le voyageur. Celle-ci, comme dans notre droit, peut être qualifiée de quasi-objective.

Le système de l'annexe renverse en fait celui de notre législation actuelle, basée sur le principe de la responsabilité illimitée, comportant exceptionnellement une limitation quant au montant du dommage. Le système de l'annexe adopte le principe de la limitation, en règle, et de la responsabilité illimitée par exception seulement.

te brengen die in België op de bewaargeving in een hotel van toepassing zijn. Het gaat hier om de artikelen 1348, tweede lid, 1952, 1953 en 1954 van het Burgerlijk Wetboek.

Naar Belgisch recht is de bewaargeving in een hotel gelijkgesteld met de bewaargeving uit noodzaak (zie de artikelen 1348 en 1952), met het gevolg dat het bewijs door getuigen boven 3.000 frank is toegelaten. Daar dit ruime stelsel van bewijsvoering tegen de bewaarnemer aanleiding kan geven tot misbruik, werd echter de aangenomen oplossing versoepeld door artikel 1348, volgens hetwelk de rechter bij de beoordeling van de elementen die het getuigenbewijs heeft opgeleverd, rekening kan houden met de hoedanigheid van de personen en de omstandigheden van het feit.

In de tweede plaats ontstaat, volgens de wet, de rechtsbetrekking van de bewaargeving in een hotel uit het enkel medebrengen van de goederen van de reiziger in het hotel waarin hij zijn intrek neemt, zelfs als een werkelijke overhandiging niet heeft plaatsgehad. Door het enkele feit van het binnenkomen van goederen in het hotelbedrijf is de hotelhouder aansprakelijk « als bewaarnemer » (art. 1952).

De derde bijzonderheid van de bewaargeving in een hotel bestaat hierin dat de aansprakelijkheid van de hotelhouder ruimer is dan die bij de gewone bewaargeving of uit noodzaak.

De aansprakelijkheid van de hotelhouder-bewaarnemer is in werkelijkheid ruimer, op het vlak van het gemene recht, zelfs dan die ter zake van de bewaarneming tegen vergoeding, in die zin dat de hotelhouder op grond van artikel 1953 moet instaan voor wat men in het gemene recht kan beschouwen als een toeval : het feit dat vreemdelingen in het hotel komen en gaan. De hotelhouder moet echter niet voor ieder toeval of voor iedere overmacht instaan : artikel 1954 ontslaat hem van bij « diefstallen die gewapenderhand of op andere gewelddadige wijze zijn gepleegd ».

In ons recht kan dus de aansprakelijkheid van de hotelhouder als een objectieve worden beschouwd, aangezien het toeval, dat in het gemene recht de schuldenaar vrijstelt, tegen de hotelhouder wordt aangehouden, doch niet objectief op radicale wijze, aangezien bepaalde gronden van vrijstelling kunnen worden ingebracht.

Ten slotte is die aansprakelijkheid — behoudens de bepalingen van de wet van 22 juli 1897 — onbeperkt. Die wet beperkt inderdaad de aansprakelijkheid van de hotelhouder tot duizend frank voor de muntspeciën, de effecten en waarden van alle aard en de kostbare voorwerpen die niet dienen voor het persoonlijk en gewoon gebruik van de reiziger, wanneer hij die niet werkelijk in handen van de hotelhouder ter bewaring heeft gegeven.

De aansprakelijkheid van de hotelhouder blijft dus onbeperkt voor alle andere voorwerpen en wordt bij werkelijke bewaargeving opnieuw onbeperkt, zelfs voor de in de wet van 1897 genoemde voorwerpen.

De voorzieningen van de bijlage bij de Overeenkomst stellen alleen de aansprakelijkheid van de hotelhouder vast voor de zaken die de gast meebrengt. Net zoals in ons recht kan die aansprakelijkheid worden gekenmerkt als een quasi-objectieve.

Het stelsel van de bijlage is in feite een omkering van onze huidige wetgeving waarin wordt uitgegaan van de onbeperkte aansprakelijkheid, met als uitzondering een beperking ten aanzien van het bedrag van de schadevergoeding. Het stelsel van de bijlage gaat uit van de beperking als regel en van de onbeperkte aansprakelijkheid als uitzondering.

L'article 1er de l'annexe traduit divers principes.

En premier lieu, comme en droit belge, la responsabilité de l'hôtelier existe par le seul apport des objets à l'hôtel.

Le paragraphe 1er consacre le principe de la responsabilité objective, c'est-à-dire qu'elle existe même en l'absence de faute, mais cette responsabilité n'est pas, ici non plus, radicale, l'article 3 prévoyant certaines causes d'exonération.

Pour que la responsabilité de l'hôtelier soit engagée, il faut, en vertu du paragraphe 1er de l'article 1er, que le voyageur descende à l'hôtel et y dispose d'un logement. Celui-ci peut avoir été retenu par lui-même ou par un tiers. Il résulte des mots « dispose d'un logement » d'une part, qu'il ne suffit pas qu'un voyageur soit descendu dans un hôtel et, d'autre part, qu'il n'est pas obligé d'occuper son logement pour pouvoir invoquer le bénéfice de la loi.

L'article 1er laisse à la législation ou à la jurisprudence de chaque pays la définition du terme « hôtelier »; il ne traite pas davantage des modes de preuve qui seront admis pour établir que ses objets ont été apportés à l'hôtel, cette question étant également abandonnée aux droits nationaux.

En son paragraphe 2, l'article 1er précise « ratione loci » et « ratione temporis » l'étendue de la responsabilité de l'hôtelier.

Le paragraphe 3 limite la responsabilité objective de l'hôtelier à l'équivalent de 3 000 F or. Le Comité d'experts s'est référé à cet égard à une unité de compte d'une valeur fixe déjà adoptée dans d'autres Conventions internationales, à savoir le franc or dont la définition est donnée au paragraphe 4 (V. Convention internationale pour l'unification de certaines règles relatives au transport aérien international, signée à Varsovie, le 12 octobre 1929. (Art. 22, § 4) approuvée par la loi du 7 avril 1936. *Moniteur belge* du 24 septembre 1936).

Les francs or doivent s'exprimer en monnaie nationale dans les pays respectifs. Traduit en francs belges le montant minimum de la responsabilité des hôteliers se situerait à un peu plus de 10 000 F belges.

Toutefois, le système de la somme fixe n'est pas sans présenter de sérieux inconvénients. C'est la raison pour laquelle la Convention en son article 2, lettre (a) laisse aux Etats Contractants la faculté de fixer « la limite de la responsabilité de l'hôtelier à l'équivalent de 100 fois au moins le prix de location du logement par journée ».

Le Gouvernement entend faire usage de cette faculté. Tout d'abord, le système qu'elle autorise est beaucoup plus nuancé que celui de la somme fixe, en permettant de tenir compte des différentes catégories d'hôtel; en effet, l'hôtelier propriétaire d'un hôtel modeste sera tenu pour un montant moins élevé que celui d'un hôtel luxueux. Elle semble également mieux adaptées à la réalité au point de vue des clients qui pourraient prétendre à une indemnité qui, bien souvent, correspondra plus exactement à la valeur de leurs effets. Enfin, elle évite des réajustements de la législation en cas de dévaluation de la monnaie.

L'article 2 constitue la première dérogation au principe de la responsabilité limitée énoncée à l'article 1er de l'annexe.

Le paragraphe 1er prévoit que la responsabilité est illimitée lorsque les objets ont été déposés entre les mains de l'hôtelier ou lorsqu'il a refusé le dépôt d'objets qu'il est obligé de recevoir.

In artikel 1 van de bijlage zijn verschillende beginselen neergelegd.

In de eerste plaats, zoals naar Belgisch recht, ontstaat de aansprakelijkheid van de hotelhouder door het enkel meebrengen van de zaken in het hotel.

De eerste paragraaf stelt het beginsel van de objectieve aansprakelijkheid, dit wil zeggen dat zij bestaat zelfs in afwezigheid van schuld; ook hier is die aansprakelijkheid nochtans niet radicaal, aangezien artikel 3 zekere gronden van vrijstelling bepaalt.

Voor het ontstaan van de aansprakelijkheid in hoofde van de hotelhouder moet, volgens de eerste paragraaf van artikel 1, de gast in het hotel aankomen en er slaapgelegenheid tot zijn beschikking hebben. Deze kan besproken worden door hemzelf of door een derde. De woorden « er een slaapgelegenheid tot zijn beschikking hebben » betekenen enerzijds dat het niet volstaat dat de reiziger in het hotel afstapt, en anderzijds, dat hij niet de tot zijne beschikking staande ruimte moet betrekken om de toepassing van de wet te kunnen invoeren.

Artikel 1 laat het aan de wet of aan de rechtspraak van ieder land over de term « hotelhouder » te omschrijven; ook wordt niets gezegd over de wijzen van bewijsvoering die worden toegelaten voor het uitwijzen dat de zaken naar het hotel zijn gebracht; die aangelegenheid wordt eveneens aan de nationale wetgeving overgelaten.

In paragraaf 2 van artikel 1 wordt de omvang van de aansprakelijkheid van de hotelhouder « ratione loci » en « ratione temporis » nader bepaald.

De derde paragraaf beperkt de objectieve aansprakelijkheid van de hotelhouder tot de tegenwaarde van 3 000 goudfranken. Het comité van deskundigen heeft op dat gebied een rekeneenheid met vaste waarde in aanmerking genomen die reeds in andere internationale overeenkomsten wordt toegepast, te weten de goudfrank die hier nader is bevestigd in de vierde paragraaf (zie internationale overeenkomst tot het brengen van eenheid in enige bepalingen inzake internationaal luchtvervoer, ondertekend te Warschau, op 12 oktober 1929 (art. 22, § 4), goedgekeurd bij de wet van 7 april 1936, *Belgisch Staatsblad* van 24 september 1936).

Deze goudfranken moeten worden uitgedrukt in de eigen munt van de onderscheiden landen. In Belgische franken is het minimumbedrag van de aansprakelijkheid van hotelhouders iets meer dan 10.000 Belgische frank.

Het stelsel van het vaste bedrag heeft echter ernstige bezwaren. Daarom laat de Overeenkomst in haar artikel 2, letter a), aan de overeenkomstsluitende Staten de mogelijkheid om « de aansprakelijkheid van de hotelhouder te beperken tot ten minste 100 maal de prijs per dag van de kamer ».

De Regering wil van die mogelijkheid gebruik maken. Eerst en vooral is dit stelsel meer geschakeerd dan dat van het vaste bedrag, daar rekening kan worden gehouden met de verschillende categorieën van hotels; een hotelhouder die eigenaar is van een eenvoudig hotel moet instaan voor een geringer bedrag dan de eigenaar van een luxueus hotel. Ook de werkelijkheid lijkt beter benaderd te zijn op het gebied van de cliënten, wier aanspraak op schadevergoeding doorgaans beter in overeenstemming zal zijn met de waarde van hun zaken. Ten slotte zal geen aanpassing van de wet nodig zijn in geval van muntontwaarding.

Artikel 2 is een eerste afwijking van het beginsel van de beperkte aansprakelijkheid naar artikel 1.

De eerste paragraaf stelt dat de aansprakelijkheid onbeperkt is voor zaken die in handen van de hotelhouder ter bewaring zijn gegeven of indien hij geweigerd heeft ze in bewaring te nemen zoals hij verplicht is.

D'une part, il appartiendra à la législation ou à la jurisprudence de chaque pays de déterminer dans quelles conditions la responsabilité de l'hôtelier jouera lorsque les objets auront été remis entre les mains de personnes dont il est responsable. (V. article 2, lettre a) du projet de loi relative à la responsabilité des hôteliers modifiant et complétant le titre XI du Livre III du Code civil).

D'autre part, le paragraphe 2 énumère les objets que l'hôtelier est obligé d'accepter et énonce limitativement les cas de refus.

L'article 3 détermine les cas dans lesquels l'hôtelier est exonéré de sa responsabilité telle qu'elle découle des articles 1 et 2 de l'annexe. Les mots « pour autant que » ont été insérés pour établir le fait que l'hôtelier n'est exonéré que si le dommage est dû exclusivement au voyageur, à une force majeure ou à la nature de l'objet. Ce texte ne fait donc pas obstacle à un partage de responsabilité.

Les rédacteurs de la convention ont estimé qu'il appartenait au droit interne ou à la jurisprudence de chaque pays de préciser la notion de « force majeure ».

L'article 4 prévoit que l'hôtelier ne pourra invoquer la limite de sa responsabilité lorsque le préjudice résulte de sa faute ou de la faute de personnes dont il est responsable. La responsabilité objective de l'hôtelier n'exclut donc pas sa responsabilité subjective en cas de faute.

En ce qui concerne « les personnes dont il (l'hôtelier) est responsable » il appartient au droit interne de chacun des pays de déterminer quelles sont ces personnes.

L'article 5 dispose que le voyageur perd le bénéfice des dispositions de la loi lorsqu'il ne signale pas à l'hôtelier, sans retard indu, le dommage qu'il a subi. Cette règle accorde une certaine protection à l'hôtelier en cas de négligence du voyageur. Mais l'hôtelier ne peut en bénéficier si sa responsabilité découle d'une faute.

Selon l'article 6, toute déclaration unilatérale de l'hôtelier tendant à exclure sa responsabilité ne produit aucun effet. Il en est de même de toute convention conclue par avance entre l'hôtelier et le voyageur. Il a été estimé inopportun de permettre à l'hôtelier de s'exonérer par avance de sa responsabilité car, fréquemment, les voyageurs étrangers ne sont pas à même de comprendre les documents que les hôteliers leur demandent de signer.

Toutefois, en vertu de l'article 2, lettre d de la Convention, les États contractants ont la faculté de permettre aux hôteliers de limiter, sauf en cas de dol ou de faute équivalent au dol, leur responsabilité par arrangement spécial conclu avec le voyageur lorsque les objets ont été déposés entre ses mains ou lorsque sa responsabilité découlerait de sa faute.

L'article 7 écarte du champ d'application de la Convention la responsabilité de l'hôtelier quant aux véhicules et aux objets faisant partie de leur chargement et laissés sur place et quant aux animaux vivants.

Cette exception se justifie, en ce qui concerne les véhicules, étant donné que la limite de la responsabilité aurait du être largement augmentée et également parce qu'il ne semblait pas opportun de soumettre les garages des hôtels à un régime juridique autre que celui de tous les autres garages.

Voorts moet bij de wet of door de rechtspraak van ieder land worden bepaald onder welke voorwaarden de hotelhouder aansprakelijk zal zijn wanneer de zaken in handen worden gegeven van personen waarvoor hij moet instaan (zie artikel 2, letter a) van het ontwerp van wet betreffende de aansprakelijkheid van hotelhouders, houdende wijziging en aanvulling van titel XI van Boek III van het Burgerlijk Wetboek).

In de tweede paragraaf worden de zaken genoemd die de hotelhouder verplicht is aan te nemen en wordt een beperkende opsomming van de gevallen van weigering gegeven.

Artikel 3 stelt de gevallen vast waarin de hotelhouder ontheven is van zijn aansprakelijkheid zoals deze voortvloeit uit de artikelen 1 en 2 van de bijlage. De woorden « voor zover » komen daarin voor om erop te wijzen dat de hotelhouder van zijn aansprakelijkheid alleen is ontheven wanneer de schade uitsluitend te wijten is aan de gast, overmacht of de aard van het voorwerp. Die tekst staat dus de deling van aansprakelijkheid niet in de weg.

De stellers van de overeenkomst waren van oordeel dat het aan het eigen recht of aan de rechtspraak van ieder land moet overgelaten worden het begrip « overmacht » nader te omschrijven.

Artikel 4 stelt dat de hotelhouder zich niet kan beroepen op de beperking van zijn aansprakelijkheid wanneer de schade voortvloeit uit zijn schuld of uit de schuld van een persoon voor wie hij aansprakelijk is. De objectieve aansprakelijkheid van de hotelhouder sluit dus zijn subjectieve aansprakelijkheid niet uit in geval van schuld.

De « personen voor wie hij (de hotelhouder) aansprakelijk is » moeten nader worden aangewezen in het eigen recht van ieder land.

Artikel 5 schrijft voor dat de gast zich niet op de bepalingen van de wet zal kunnen beroepen indien hij niet ten spoedigste de hotelhouder van de geleden schade kennis geeft. Dit voorschrift verleent aan de hotelhouder een zekere bescherming in geval van nalatigheid van de gast. Daarvan geniet de hotelhouder echter niet als zijn aansprakelijkheid voortvloeit uit schuld.

Volgens artikel 6 is iedere eenzijdige verklaring van de hotelhouder tot uitsluiting van zijn aansprakelijkheid nietig. Hetzelfde geldt voor iedere voorafgaande overeenkomst tussen de hotelhouder en de gast. Het werd ongewenst geacht aan de hotelhouder de gelegenheid te laten zich bij voorbaat van zijn aansprakelijkheid vrij te stellen, daar de vreemde reizigers dikwijls niet in staat zijn de documenten te begrijpen die de hotelhouders hem vraagt te ondertekenen.

Nochtans kunnen de Overeenkomstsluitende Staten op grond van artikel 2, letter d), van de overeenkomst de hotelhouders toestaan, behoudens in geval van opzet of met opzet gelijk te stellen schuld, hun aansprakelijkheid beperken door middel van een met hun gast aangegane bijzondere overeenkomst, voor het geval dat de zaken in zijn handen ter bewaring worden gegeven of zijn aansprakelijkheid uit zijn schuld voortvloeit.

Artikel 7 laat buiten het toepassingsgebied van de Overeenkomst de aansprakelijkheid van de hotelhouder met betrekking tot voertuigen, de in een voertuig achtergelaten zaken en de levende dieren.

Deze uitsluiting wat de voertuigen betreft is gewettigd, aangezien de perken van de aansprakelijkheid aanzienlijk ruimer zouden worden en ook omdat het niet wenselijk gebleken is de garages van een hotel aan een andere rechtsregeling dan die voor alle andere garages te onderwerpen.

En plus, il arrive fréquemment que les automobilistes soient assurés contre le risque le plus fréquent dans un hôtel, c'est-à-dire le vol.

Quant aux animaux vivants, ils ne sont pas considérés comme des objets au sein de la loi uniforme étant donné que la responsabilité de l'hôtelier pourrait apparaître trop lourde : on ne peut en effet exiger, en ce qui les concerne une surveillance constante de la part de l'hôtelier.

Toutefois, pour mettre en relief la liberté des Etats de régler en ces matières la responsabilité des hôteliers, une disposition a été insérée à la lettre e) de l'article 2 de la Convention.

Telles sont, Mesdames, Messieurs, les principales considérations auxquelles donnent lieu la Convention et son Annexe. Nonobstant le délai de douze mois prévu à l'article 1er, le Gouvernement n'envisage pas de ratifier la Convention avant que le projet de loi relatif à la responsabilité des hôteliers, modifiant et complétant le Titre XI du Livre III du Code civil, n'ait été approuvé.

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre des Affaires économiques,

E. LEBURTON.

Le Ministre de la Justice,

A. VRANCKX.

Le Ministre des Classes moyennes,

Ch. HANIN.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 22 décembre 1967, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la convention sur la responsabilité des hôteliers quant aux objets apportés par les voyageurs et de l'annexe, faites à Paris, le 17 décembre 1962 », a donné le 17 janvier 1968 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de :

Messieurs : G. Van Bunnan, conseiller d'Etat, président,
J. Masquelin et Madame G. Ciselet, conseillers d'Etat,
R. Pirson et Fr. Rigaux assesseurs de la section de législation,
G. De Leuze, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. Van Bunnan.

Le rapport a été présenté par M. J. Coolen, substitut de l'auditeur général.

Le Greffier,

(s.) G. DE LEUZE.

Le Président,

(s.) G. VAN BUNNEN.

Daarenboven komt het vaak voor dat de automobilist verzekerd is tegen het risico dat het vaakst in een hotel voorkomt, te weten de diefstal.

Levende dieren worden in de zin van de eenvormige wet niet als zaken aangemerkt daar de aansprakelijkheid van de hotelhouder te zwaar kan worden : men kan immers van de hotelhouder niet verlangen dat hij voortdurend toezicht op die dieren houdt.

Om echter aan de Staten de vrijheid te laten op deze gebieden van de aansprakelijkheid regels te stellen, werd onder letter e) van artikel 2 van de Overeenkomst een desbetreffende voorziening opgenomen.

Dit zijn Dames en Heren, de voornaamste beschouwingen die bij de Overeenkomst en haar Bijlage te maken zijn. Ondanks de termijn van twaalf maanden, gesteld in artikel 1, overweegt de Regering de bekrachtiging van de Overeenkomst niet, vooraleer het wetsontwerp houdende wijziging en aanvulling van Titel XI van Boek III van het Burgerlijk Wetboek is goedgekeurd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

De Minister van Economische Zaken,

De Minister van Justitie,

De Minister van Middenstand,

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 22^e december 1967 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de overeenkomst nopens de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten en van de bijlage, opgemaakt te Parijs, op 17 december 1962 », heeft de 17^e januari 1968 het volgende advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : G. Van Bunnan, staatsraad, voorzitter,
J. Masquelin en Mevrouw G. Ciselet, staatsraden,
R. Pirson en Fr. Rigaux, bijzitters van de afdeling wetgeving,
G. De Leuze, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. Van Bunnan.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. Coolen, substituut-auditeur-generaal.

De Griffier,

(get.) G. DE LEUZE.

De Voorzitter,

(get.) G. VAN BUNNEN.

PROJET DE LOI**BAUDOUIN,**

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères, de Notre Ministre des Affaires économiques, de Notre Ministre de la Justice et de Notre Ministre des Classes moyennes,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères, Notre Ministre des Affaires économiques, Notre Ministre de la Justice et Notre Ministre des Classes moyennes sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

La Convention sur la responsabilité des hôteliers quant aux objets apportés par les voyageurs et l'Annexe, faites à Paris, le 17 décembre 1962, sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 7 mai 1969.

WETSONTWERP**BOUDEWIJN,**

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, van Onze Minister van Economische Zaken, van Onze Minister van Justitie en van Onze Minister van Middenstand,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Economische Zaken, Onze Minister van Justitie en Onze Minister van Middenstand zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel.

De Overeenkomst nopens de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten en de Bijlage, opgemaakt te Parijs, op 17 december 1962, zullen volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel op 7 mei 1969.

BAUDOUIN.**PAR LE ROI :***Le Ministre des Affaires étrangères,***VAN KONINGSWEGE :***De Minister van Buitenlandse Zaken,***P. HARMEL.***Le Ministre des Affaires économiques,**De Minister van Economische Zaken,***E. LEBURTON.***Le Ministre de la Justice,**De Minister van Justitie,***A. VRANCKX.***Le Ministre des Classes moyennes,**De Minister van Middenstand,***Ch. HANIN.**

CONVENTION

sur la responsabilité des hôteliers
quant aux objets apportés par les voyageurs.

Les Gouvernements signataires des Etats membres du Conseil de l'Europe,

Considérant que le but du Conseil de l'Europe est de réaliser une union plus étroite entre ses Membres, notamment par l'adoption de règles communes dans le domaine juridique;

Estimant qu'il est opportun de procéder à une harmonisation de certaines règles relatives à la responsabilité des hôteliers quant aux objets apportés par les voyageurs,

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1.

1. Chacune des Parties Contractantes s'engage à conformer son droit interne, au plus tard dans les douze mois à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente Convention à son égard, aux règles posées dans l'Annexe concernant la responsabilité des hôteliers quant aux objets apportés par les voyageurs.

2. Chacune des Parties Contractantes conserve toutefois la faculté d'augmenter la responsabilité des hôteliers.

3. Chacune des Parties Contractantes communiquera au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe les textes officiels de sa législation concernant la matière réglée par la Convention. Le Secrétaire Général transmettra copie de ses textes aux autres Parties.

Article 2.

Chacune des Parties Contractantes a la faculté :

(a) de fixer, par dérogation aux dispositions du paragraphe 3 de l'article 1 de l'Annexe, la limite de responsabilité de l'hôtelier à l'équivalent de 100 fois au moins le prix de location du logement par journée;

(b) de limiter pour chaque objet, par dérogation aux dispositions du paragraphe 3 de l'article 1 de l'Annexe, la responsabilité de l'hôtelier à une somme qui ne sera pas inférieure à l'équivalent de 1.500 francs or ou, en cas d'application du paragraphe précédent, à 50 fois au moins le prix de location du logement par journée;

(c) de n'appliquer la règle visée au paragraphe 2 de l'article 1 de l'Annexe qu'en ce qui concerne les objets se trouvant à l'hôtel;

(d) de permettre, par dérogation aux dispositions de l'article 6 de l'Annexe, aux hôteliers de réduire, dans les cas visés au paragraphe 1 (a) de l'article 2 et l'article 4 de l'Annexe, sauf en cas de dol ou de faute équivalent au dol, leur responsabilité par un arrangement spécial conclu avec le voyageur, signé par lui, et qui ne contiendra aucune autre clause; la responsabilité de l'hôtelier ne pourra toutefois pas être réduite à un montant inférieur à celui prévu par les dispositions prises en application de la Convention;

(e) d'appliquer, par dérogation aux dispositions de l'article 7 de l'Annexe, les règles de celle-ci en ce qui concerne les véhicules, les objets faisant partie de leur chargement et laissés sur place et les animaux vivants, ou de régler de toute autre manière la responsabilité de l'hôtelier en cette matière.

Article 3.

1. La présente Convention s'applique aux territoires métropolitains des Parties Contractantes.

2. Toute Partie Contractante peut, au moment de la signature de la présente Convention ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, ou à tout autre moment par la suite, déclarer, par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, que la présente Convention s'appliquera à celui ou à ceux des territoires désignés dans ladite déclaration, dont elle assure les relations internationales ou pour lesquels elle est habilitée à stipuler.

OVEREENKOMST

nopens de aansprakelijkheid van hotelhouders
voor de zaken van hun gasten.

De ondertekenende Regeringen, Leden van de Raad van Europa,

Overwegende, dat het doel van de Raad van Europa is het bevorderen van een grotere eenheid tussen zijn Leden, o.a. door het aanvaarden van gemeenschappelijke regels op het gebied van het recht,

Van oordeel dat het gewenst is bepaalde regels ten aanzien van de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten met elkaar in overeenstemming te brengen,

Zijn als volgt overeengekomen :

Artikel 1.

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich binnen twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van de onderhavige Overeenkomst ten aanzien van die Partij, haar nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met de voorschriften aangaande de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten, zoals deze zijn opgenomen in de Bijlage bij deze Overeenkomst.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij blijft evenwel vrij de aansprakelijkheid van de hotelhouders verder uit te breiden.

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij geeft de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa kennis van de officiële tekst van zijn wetgeving betreffende aangelegenheden welke door deze Overeenkomst worden geregeld. De Secretaris-Generaal doet de andere Partijen een afschrift van deze teksten toekomen.

Artikel 2.

Het staat elke Overeenkomstsluitende Partij vrij :

(a) in afwijking van het bepaalde in lid 3 van artikel 1 van de Bijlage, de aansprakelijkheid van elk voorwerp te beperken tot een minste 100 maal de prijs per dag van de kamer;

(b) in afwijking van het bepaalde in lid 3 van artikel 1 van de Bijlage, de aansprakelijkheid van elk voorwerp te beperken tot een bedrag niet lager dan de tegenwaarde van 1.500 goudfranken of, wanneer het voorgaande lid van dit artikel van toepassing is, tot ten minste 50 maal de prijs per dag van de kamer;

(c) de regel bedoeld in lid 2 van artikel 1 van de Bijlage uitsluitend van toepassing te doen zijn op zaken welke zich in het hotel bevinden;

(d) in afwijking van het bepaalde in artikel 6 van de Bijlage, de hotelhouders toe te staan, door middel van een met de gast aangegane en door deze ondertekende overeenkomst, welke overeenkomst geen andere bedingen mag bevatten, hun aansprakelijkheid te beperken in gevallen waarin lid 1 onder (a) van artikel 2 of artikel 4 van de Bijlage van toepassing is, behoudens in gevallen waarin van opzet of met opzet gelijk te stellen nalatigheid sprake is; de aansprakelijkheid van de hotelhouder mag evenwel niet worden beperkt tot een bedrag lager dan dat genoemd in de op grond van de onderhavige Overeenkomst tot stand gekomen wetsbepalingen;

(e) in afwijking van het bepaalde in artikel 7 van de Bijlage, de in de Bijlage vervatte regels toe te passen op voertuigen, daarin achtergelaten zaken, alsmede op levende dieren, of de aansprakelijkheid van de hotelhouder te dien aanzien op andere wijze te regelen.

Artikel 3.

1. Deze Overeenkomst is van toepassing op het moederland van de Overeenkomstsluitende Partijen.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij kan ten tijde van de ondertekening van deze Overeenkomst of van de nederlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding of op elk later tijdstip, door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte kennisgeving, verklaren dat deze Overeenkomst zal gelden voor het gebied of de gebieden genoemd in deze verklaring voor welk internationale betrekkingen zij verantwoordelijk is of voor welke zij bevoegd is wetten uit te vaardigen.

3. Toute déclaration faite en vertu du paragraphe précédent pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, aux conditions prévues par l'article 6 de la présente Convention.

Article 4.

1. La présente Convention est ouverte à la signature des Membres du Conseil de l'Europe. Elle sera ratifiée ou acceptée. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés auprès du Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La Convention entrera en vigueur trois mois après la date de dépôt du troisième instrument de ratification ou d'acceptation.

3. Elle entrera en vigueur à l'égard de tout Gouvernement signataire qui la ratifiera ou l'acceptera ultérieurement, trois mois après la date du dépôt de son instrument de ratification ou d'acceptation.

Article 5.

1. Le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout Etat non membre du Conseil à adhérer à la présente Convention.

2. L'adhésion s'effectuera par le dépôt, auprès du Secrétaire Général du Conseil, d'un instrument d'adhésion qui prendra effet trois mois après la date de son dépôt.

Article 6.

1. Une Partie Contractante ne pourra dénoncer la présente Convention avant l'expiration d'un délai de cinq ans à compter de la date d'entrée en vigueur de la Convention à son égard. Cette dénonciation se fera par voie de notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. Cette dénonciation prendra effet, pour la Partie Contractante intéressée, six mois après la date de sa réception par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 7.

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Membres du Conseil et au Gouvernement de tout Etat ayant adhéré à la présente Convention :

(a) toute signature et le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion;

(b) toute date d'entrée en vigueur;

(c) les notifications reçues en application des dispositions des articles 3 et 6.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Paris, le 17 décembre 1962, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Gouvernements signataires et adhérents.

Pour le Gouvernement de la République d'Autriche :

H. REICHMANN.

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique :

Straatsburg, le 11 février 1963.

R. COENE.

Pour le Gouvernement de la République française :

Sous réserve d'approbation.

Michel HABIB-DELONCLE.

3. Een overeenkomstig het voorgaande lid afgelegde verklaring kan, ten aanzien van elk in die verklaring genoemd gebied, op de in artikel 6 van deze Overeenkomst bepaalde wijze, worden ingetrokken.

Artikel 4.

1. Deze Overeenkomst is opengesteld voor ondertekening door de Leden van de Raad van Europa. Zij dient te worden bekrachtigd of aanvaard. De akten van bekrachtiging of aanvaarding dienen te worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. Deze Overeenkomst treedt in werking drie maanden na de datum waarop de derde akte van bekrachtiging of aanvaarding is nedergelegd.

3. Ten aanzien van een ondertekenende Regering die deze Overeenkomst nadien bekrachtigt of aanvaardt, treedt zij in werking drie maanden na de datum van de nederlegging van de akte van bekrachtiging of aanvaarding.

Artikel 5.

1. Het Comité van Ministers van de Raad van Europa kan iedere Regering die geen lid is van de Raad, uitnodigen tot deze Overeenkomst toe te treden.

2. De toetreding geschiedt door nederlegging van een akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad en wordt drie maanden na de datum van die nederlegging van kracht.

Artikel 6.

1. Een Overeenkomstsluitende Partij kan deze Overeenkomst niet opzeggen binnen een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum waarop deze Overeenkomst ten aanzien van die Partij in werking is getreden. Deze opzegging geschiedt door een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte kennisgeving.

2. Deze opzegging wordt ten aanzien van de betrokken Overeenkomstsluitende Partij van kracht zes maanden na de datum waarop de desbetreffende kennisgeving door de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa is ontvangen.

Artikel 7.

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa doet de Leden van de Raad en de Regeringen van alle landen die tot deze Overeenkomst zijn toetgetreden mededeling van :

(a) iedere ondertekening en iedere nederlegging van een akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding;

(b) de datum waarop deze Overeenkomst ten aanzien van elk land in werking treedt;

(c) iedere kennisgeving ontvangen overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3 en 6.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te Parijs, de 17e december 1962 in de Franse en de Engelse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk gezaghebbend, in één exemplaar, dat zal blijven berusten in het archief van de Raad van Europa en waarvan de Secretaris-Generaal een gewaarmerkt afschrift zal doen toekomen aan ieder der ondertekenende en toetredende Regeringen.

Voor de Regering van de Republiek Oostenrijk :

H. REICHMANN.

Voor de Regering van het Koninkrijk België :

Straatsburg, 11 februari 1963.

R. COENE.

Voor de Regering van de Franse Republiek :

Onder voorbehoud van aanvaarding.

Michel HABIB-DELONCLE.

Pour le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne :

Felician PRILL.

Pour le Gouvernement du Royaume de Grèce :

AVEROFF TOSSIZZA.

Pour le Gouvernement d'Irlande :

Próinsias MAC AOGAIN.

Pour le Gouvernement de la République italienne :

A. PICCIONI.

Pour le Gouvernement du Grand Duché de Luxembourg :

Pierre WURTH.

Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas :

En procédant à la signature de la Convention sur la responsabilité des hôteliers quant aux objets apportés par les voyageurs, je plénipotentiaire soussigné, Ministre des Affaires étrangères des Pays-Bas, déclare au nom du Gouvernement de la Reine que, en ce qui concerne le Royaume des Pays-Bas, l'expression « territoires métropolitains » mentionnée à l'article 3, paragraphe 1, de la Convention perd son sens initial et sera considérée comme signifiant « territoire européen », vu l'égalité qui existe au point de vue du droit public entre les Pays-Bas, le Surinam et les Antilles Néerlandaises.

J. M. A. H. LUNS.

Pour le Gouvernement de la République turque :

Feridun C. ERKIN.

Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord :

Edward HEATH.

Voor de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland :

Felician PRILL.

Voor de Regering van het Koninkrijk Griekenland :

AVEROFF TOSSIZZA.

Voor de Regering van Ierland :

Próinsias MAC AOGAIN.

Voor de Regering van de Italiaanse Republiek :

A. PICCIONI.

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg :

Pierre WURTH.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden :

Bij de ondertekening van de Overeenkomst nopens de aansprakelijkheid van hotelhouders voor de zaken van hun gasten verklaar ik, ondertekend gevolmachtigde, Minister van Buitenlandse Zaken van Nederland, uit naam van de Regering van de Koningin dat, ten aanzien van het Koninkrijk der Nederlanden, de in artikel 3, eerste lid, van de Overeenkomst gebezigde term « moederland » zijn oorspronkelijke betekenis verliest en, gelet op de gelijkheid die inzake publiek recht tussen Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen bestaat, zal geacht worden « Europees gebied » te betekenen.

J. M. A. H. LUNS.

Voor de Regering van de Turkse Republiek :

Feridun C. ERKIN.

Voor de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland :

Edward HEATH.

ANNEXE.

Article 1.

1. Les hôteliers sont responsables de toute détérioration, destruction ou soustraction des objets apportés à l'hôtel par le voyageur qui y descend et y dispose d'un logement.

2. Sont considérés comme apportés à l'hôtel :

(a) les objets qui s'y trouvent pendant le temps où le voyageur dispose du logement;

(b) les objets dont l'hôtelier ou une personne dont il est responsable assume la surveillance, hors de l'hôtel, pendant la période où le voyageur dispose du logement;

(c) les objets dont l'hôtelier ou une personne dont il est responsable assume la surveillance, soit à l'hôtel, soit hors de l'hôtel pendant une période d'une durée raisonnable, précédant ou suivant celle où le voyageur dispose du logement.

3. La responsabilité visée au présent article est limitée à l'équivalent de 3.000 francs or.

4. Le franc or indiqué au paragraphe précédent se rapporte à une unité constituée par soixante-cinq milligrammes et demi d'or au titre de neuf cent millièmes de fin.

Article 2.

1. La responsabilité de l'hôtelier est illimitée :

(a) lorsque les objets ont été déposés entre ses mains;

(b) lorsqu'il a refusé le dépôt des objets qu'il est obligé d'accepter.

2. L'hôtelier est obligé d'accepter les papiers-valeurs, espèces monnayées et les objets de valeur; il ne peut les refuser que s'ils sont dangereux ou si, relativement à l'importance ou aux conditions d'exploitation de l'hôtel, ils sont d'une valeur excessive ou d'une nature encombrante.

3. L'hôtelier peut exiger que l'objet soit contenu dans un réceptacle fermé ou scellé.

Article 3.

L'hôtelier n'est pas responsable pour autant que la détérioration, la destruction ou la soustraction est due :

(a) au voyageur ou aux personnes qui l'accompagnent, sont à son service ou lui rendent visite;

(b) à une force majeure;

(c) à la nature de l'objet.

Article 4.

L'hôtelier est responsable, sans qu'il puisse invoquer la limite prévue au paragraphe 3 de l'article 1 de la présente Annexe, lorsque la détérioration, la destruction ou la soustraction résulte de sa faute ou de la faute de personnes dont il est responsable.

Article 5.

Sauf dans le cas prévu à l'article 4 de la présente Annexe, le voyageur perd le bénéfice des présentes dispositions si, après avoir découvert la détérioration, la destruction ou la soustraction subie, il ne la signale pas à l'hôtelier sans retard indu.

Article 6.

Toute déclaration ou convention visant à exclure ou à limiter par avance la responsabilité de l'hôtelier est nulle et sans effet.

Article 7.

Les dispositions de la présente Annexe ne s'appliquent ni aux véhicules, ni aux objets faisant partie de leur chargement et laissés sur place, ni aux animaux vivants.

BIJLAGE.

Artikel 1.

1. Een hotelhouder is aansprakelijk voor alle schade toegebracht aan of vernieling of verlies van zaken welke door een gast die in het hotel aankomt en er slaapgelegenheid tot zijn beschikking heeft, naar het hotel zijn gebracht.

2. Alle zaken :

(a) welke zich in het hotel bevinden gedurende de tijd dat de gast er een kamer tot zijn beschikking heeft;

(b) welke de hotelhouder of een persoon voor wie deze aansprakelijk is, buiten het hotel onder zijn toezicht heeft gedurende de tijd dat de gast er slaapgelegenheid tot zijn beschikking heeft; of

(c) welke de hotelhouder of iemand voor wie hij aansprakelijk is, binnen of buiten het hotel onder zijn toezicht neemt gedurende een redelijke tijd voorafgaande aan of volgende op de tijd dat de gast er slaapgelegenheid tot zijn beschikking heeft;

worden geacht naar het hotel medegebrachte zaken te zijn.

3. De aansprakelijkheid is beperkt tot de tegenwaarde van 3.000 goudfranken.

4. Onder de in het voorgaande lid genoemde goudfrank wordt verstaan een eenheid bestaande uit vijftienzig en een halve milligram goud van negenhonderd duizendste fijn.

Artikel 2.

1. De aansprakelijkheid van een hotelhouder is onbeperkt :

(a) indien de zaken hem in bewaring zijn gegeven;

(b) indien hij heeft geweigerd zaken in bewaring te nemen, ten aanzien waarvan hij tot bewaarneming verplicht is.

2. Een hotelhouder is verplicht waardepapieren, geld en kostbaarheden in bewaring te nemen; hij mag de bewaarneming daarvan alleen weigeren, indien zij gevaarlijk zijn of indien zij, de grootte of klasse van het hotel in aanmerking genomen, een buitensporige waarde vertegenwoordigen of overlast veroorzaken.

3. Een hotelhouder kan verlangen dat het voorwerp is opgeborgen in een afgesloten of verzegelde verpakking.

Artikel 3.

Een hotelhouder is niet aansprakelijk voorzover de schade, de vernieling of het verlies te wijten is aan :

(a) de gast of een persoon die hem vergezelt, bij hem in dienst is of hem bezoekt;

(b) overmacht;

(c) de aard van het voorwerp.

Artikel 4.

De hotelhouder is aansprakelijk en kan zich niet beroepen op de in lid 3 van artikel 1 van deze Bijlage bedoelde beperking van zijn aansprakelijkheid, indien de schade, de vernieling of het verlies het gevolg is van opzet of schuld van hemzelf of van een persoon voor wie hij aansprakelijk is.

Artikel 5.

Behoudens in het geval bedoeld in artikel 4 van deze Bijlage, kan de gast zich niet op deze bepalingen beroepen indien hij, na het ontdekken van de beschadiging, het tenietgaan of de ontvreemding, verzult de hotelhouder ten spoedigste hiervan te verwittigen.

Artikel 6.

Iedere verklaring of overeenkomst strekkende tot uitsluiting of beperking van de aansprakelijkheid van de hotelhouder, gedaan of gemaakt vóór de beschadiging, het tenietgaan of de ontvreemding, is nietig.

Artikel 7.

De bepalingen van deze Bijlage zijn niet van toepassing op voertuigen, de in een voertuig achtergelaten zaken of op levende dieren.